
**Azərbaycan Respublikasının Dövlət
Standartlaşdırma Sistemi.**

**Texniki şərtlərin razılaşdırılması, təsdiqi
və qeydiyyatı qaydaları**

**State System For Standardization of the
Azerbaijan Republic. Procedure for
agreement, approval and registration of
specifications**

LAYIHƏ

Bu standart Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutunun icazəsi olmadan tam və ya hissə-hissə yenidən çap oluna, çoxaldıla və yayıla bilməz

Elçin İsaqzadə küç., 7-ci köndələn

Telefon: +994125149308

Email: office@azstand.gov.az

MÜQƏDDİMƏ

1. “Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutu” PHŞ tərəfindən işlənib hazırlanıb və “Təşkilati, metodoloji və ümumi texniki standartlar” üzrə Texniki Komitə (AZSTAND/TK 37) tərəfindən təqdim edilib.
2. Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutunun _____ 2022-ci il tarixli _____ sayılı qərarı ilə TƏSDİQ EDİLMİŞDİR.
- 3 AZS 1.3 – 2014 əvəzinə.
- 4 Dövlət standartında müəyyən edilən tələblərin beynəlxalq standartlara, norma, qayda və tövsiyələrə və digər dövlətlərin müvafiq mütərəqqi milli standartlarına, elm, texnika və texnologiyanın müasir nailiyyətlərinə əsaslanmasını müəyyən etmək üçün standartın ilkin yoxlama müddəti ildə bir dəfədir.

MÜNDƏRİCAT

1 Tətbiq sahəsi	1
2 Normativ istinadlar	1
3 Termin və təriflər.....	2
4 Ümumi müddəalar	3
5 Texniki şərtlərin işlənilib-hazırlanması	5
6 Texniki şərtlərin razılaşdırılması və təsdiqi qaydaları	7
7 Texniki şərtlərin işarələnməsi.....	8
8 Texniki şərtlərin ekspertizası, onlara dəyişiklik edilməsi, yenidən baxılması və ləğvi qaydaları.....	8
9 Dövlət qeydiyyatı və qeydiyyata alınmış texniki şərtlər haqqında informasiya.	9
Əlavə A (Yeyinti məhsullarına dair texniki şərtlərin məzmununa olan tələblər)...	12
Əlavə B (Kataloq vərəqi).....	21
Bibliografiya.....	22

1 TƏTBİQ SAHƏSİ

Bu standart məhsula, iş, xidmət və proseslərə (o cümlədən idarəetmə sisteminə) dair (bundan sonra - məhsulun) texniki şərtlərin (Azərbaycan Respublikası Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin sifarişi ilə işlənən və hazırlanan məhsula dair texniki şərtlər istisna olmaqla) işlənib hazırlanması, razılaşdırılması, təsdiqi, ekspertizası, dövlət qeydiyyatı, yenidən baxılması, dəyişikliyin edilməsi və ləğvi qaydalarını müəyyən edir.

Bu standartın tələbləri texniki tənzimləmə və standartlaşdırma prosesində iştirak edən texniki tənzimləmə və standartlaşdırma subyektləri üçün məcburidir.

2 NORMATİV İSTİNADLAR

Bu standartda aşağıdakı normativ sənədlərə istinadlar edilmişdir:

ГОСТ 2.104-2006 Единая система конструкторской документации. Основные надписи

ГОСТ 2.105-95 Единая система конструкторской документации. Общие требования к текстовым документам

ГОСТ 2.113-75 Единая система конструкторской документации. Групповые и базовые конструкторские документы

ГОСТ 2.114-2016 Единая система конструкторской документации. Технические условия

ГОСТ 2.201-80 Единая система конструкторской документации. Обозначение изделий и конструкторских документов

ГОСТ 2.301-68 Единая система конструкторской документации. Форматы

ГОСТ 2.503-2013 Единая система конструкторской документации. Правила внесения изменений

ГОСТ 2.602-2013 Единая система конструкторской документации. Ремонтные документы

3 TERMİN VƏ TƏRİFLƏR

Bu standartda aşağıdakı termin və təriflərdən istifadə edilir:

3.1 [Texniki şərtlər – mala \(işə, xidmətə\), onunla əlaqəli proseslərə \(o cümlədən idarəetmə sistemlərinə\) və istehsal metodlarına dair texniki tələbləri müəyyənləşdirən, tətbiqi könüllü olan normativ sənəd;](#)

3.2 Texniki şərtlərin dövlət qeydiyyatı – təsərrüfat subyektləri tərəfindən hazırlanan və malın (işin, xidmətin) istehsalı üçün nəzərdə tutulan texniki şərtlərə milli standartlaşdırma qurumu tərəfindən dövlət qeydiyyat nömrələrinin verilməsi.

3.3 Təcrübə partiyası – malın göstərilən tələblərə uyğunluğunu yoxlamaq və onun istehsalatda tətbiqi haqqında qərarın qəbul edilməsi məqsədilə, müəyyən edilmiş vaxt ərzində həmin məhsul üçün yeni işlənmiş sənədlər üzrə istehsal edilmiş təcrübə nümunələrinin cəmi və ya müəyyən məhsulun həcmi.

3.4 Təcrübə nümunəsi – malın göstərilən texniki tələblərə uyğunluğunun ekspert qiymətləndirilməsi və ya sınaq yolu ilə yoxlanılması, istehsalatda tətbiqinin mümkünlüyü və (və ya) təyinatı üzrə istifadəsi haqqında qərarın qəbul edilməsi məqsədilə, yeni işlənmiş işçi sənədlər üzrə istehsal edilmiş məhsulun nümunəsi.

3.5 Texniki şərtlərin əsli – imzaların əsli ilə rəsmiləşdirilən texniki şərtlərin nüsxəsi.

3.6 Texniki şərtlərin ekspertizası (dövlət qeydiyyatı zamanı) – dövlət qeydiyyatı zamanı texniki şərtlərin tərtibi, şərh, razılaşdırılması və təsdiqi üçün müəyyən olunmuş qayda və prosedurlara riayət edilməsinin təhlili.

3.7 Xidmət - icraçı və istehlakçı arasında bilavasitə qarşılıqlı əlaqənin nəticəsi və həmçinin istehlakçının maddi tələblərinin təmin olunması üzrə icraçının fəaliyyəti.

4 ÜMUMİ MÜDDƏALAR

4.1 Texniki şərtlər müvafiq sahədə dövlət standartı və ya Azərbaycan Respublikasında birbaşa tətbiq olunan beynəlxalq, regional, dövlətlərarası və xarici dövlət standartları olmadığı təqdirdə və ya təsərrüfat subyekti tərəfindən müəyyən edilmiş yeni texniki həllərin istifadəsini təmin etmək məqsədilə təsərrüfat subyektləri tərəfindən işlənib hazırlanır.

4.2 Təsərrüfat subyektləri texniki şərtləri mala (iş, xidmətə), onunla əlaqəli prosesə (o cümlədən idarəetmə sistemə), istehsal metoduna, o cümlədən aşağıdakılara dair hazırlaya bilərlər.

- konkret məhsul tipi, markası, modeli və növünə;

- müxtəlif parametr və ölçülər üzrə, ayrı-ayrı tərkib hissələrin konstruktiv fərqliliyi zamanı və ya məmulatda eyni tərkib hissələrin müxtəlif sayda və fərqli yerləşdikləri halda, ümumi əlamətlərə və konstruksiyanın vahidliyinə malik bircins (oxşar) məhsul qruplarına (qrup halında texniki şərtlər);

- konkret xidmət (iş, proses) növünə;

- ümumi məqsədə və (və ya) funksional təyinatı və ümumi texnologiya və təqdimetmə metoduna malik oxşar xidmətlər (işlər, proseslər) qrupuna.

4.3 Təsərrüfat subyekti hazırladığı texniki şərtlərin tələblərinə əməl etməli və istehsal etdiyi malın (işin, xidmətin), onunla əlaqəli prosesin (o cümlədən idarəetmə sisteminin), istehsal metodunun texniki şərtlərin tələblərinə uyğunluğunu təmin etməlidir. Texniki şərtlərin müddəaları “Standartlaşdırma haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa [1], müvafiq sahədə mövcud olan texniki rəqlamentlərin və qüvvədə olan normativ sənədlərin tələblərinə uyğun olmalıdır.

4.4 Texniki sənədlər (konstruktor, texnoloji sənədlər və s.) olduğu təqdirdə texniki şərtlər texniki sənədlərin tərkibinə daxil olur və onun ayrılmaz hissəsidir.

4.5 Texniki şərtlərdə müvafiq standartlaşdırma üzrə normativ sənədlərə istinad edilir (rəsmi nüsxələri) və texniki şərtlərin tərkib hissəsi hesab edilir.

4.5 Texniki şərtlərin qüvvədə olma müddəti təsərrüfat subyekti tərəfindən 5 ildən çox olmamaqla müəyyən edilir. Texniki şərtlərin qüvvədə olma müddəti hər beş ildən bir uzadıla bilər.

4.6 Texniki şərtlər normativ hüquqi aktların (sanitar, fitosanitar və baytarlıq qayda və normalarla), qüvvədə olan dövlət standartların tələblərilə ziddiyət təşkil etdikdə yenidən işlənilib hazırlanmalıdır (yenilənməlidir).

Texniki şərtlərin yenidən işlənilib hazırlanması konkret məhsulun keyfiyyət və təhlükəsizliyinə dair tələblərin dəyişməsi ilə bağlı texniki şərtlərin əslinin sahibinin qərarı əsasında həyata keçirilə bilər.

Texniki şərtlərin yenidən işlənilib hazırlanması məzmununda edilən dəyişikliklər konkret məhsulun keyfiyyət və təhlükəsizliyinə dair tələblərin dəyişməsinə səbəb olduqda, eləcə də, edilmiş dəyişikliklərin sayı və ya həcmi (texniki şərtlərin 50%-dən yuxarı olduqda) çox olduqda, texniki şərtlərin əslini saxlayan təsərrüfat subyekti tərəfindən həyata keçirilir.

Milli standartlaşdırma qurumu tərəfindən texniki şərtlərin “Standartlaşdırma haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununun [1], müvafiq normativ hüquqi aktların, texniki rəqlamentlərin, qüvvədə olan digər normativ sənədlərin və bu standartın tələblərinə uyğunluğu baxımından ekspertizası aparılır və dövlət qeydiyyatına alınır.

4.7 Texniki şərtlərin ləğvi sənədin əslinin sahibinin qərarı əsasında bildiriş təqdim etməklə aparılır.

4.8 Texniki şərtlərin qüvvədə olma müddətinin uzadılması haqqında bildiriş təqdim edilmədiyi halda qüvvədə olma müddəti 6 ay keçmiş texniki şərtlər standartlaşdırma qurumu tərəfindən ləğv edilərək fondan və kataloqdan çıxarılır.”

4.9 Təcrübə partiyasına dair texniki şərtlər dövlət qeydiyyatından keçirilmir.

4.10 İstehsaldan çıxarılmış məhsulun texniki şərtlərindən həmin məhsul üçün ehtiyat hissələri hazırlandıqda istifadə etmək olar. Bu halda texniki şərtlərə dəyişikliklər barədə bildiriş hazırlanır. Bildirişə əsasən texniki şərtlərin titul vərəqində “Təmir məqsədi üçün” yazısı göstərməli və texniki şərtlərin qüvvədə olma müddətinə məhdudiyət ləğv edilməlidir. Belə bildirişlər 9-cu hissədə göstərilən qaydaya uyğun olaraq işlənilib hazırlanır və dövlət qeydiyyatından keçirilir.

4.10 Texniki şərtlərdən üçüncü şəxslərin istifadəsi üçün texniki şərtlərin sahibinin razılığı olmalıdır. Texniki şərtlərin sahibinin razılığını bildirən müvafiq müqavilə texniki şərtlərin sahibi tərəfindən milli standartlaşdırma qurumuna qeydiyyat üçün təqdim edilir.

5 TEXNİKİ TƏRTİBİNƏ VƏ ŞƏRHİNƏ DAİR TƏLƏBLƏR

5.1 Texniki şərtlərin tərtibi, şərh və rəsmiləşdirilməsi ГОСТ 2.114, ГОСТ 2.105 üzrə, təmir olunan məhsullara dair texniki şərtlər isə ГОСТ 2.602, ГОСТ 2.105 üzrə yerinə yetirilməlidir.

Texniki şərtlərin işlənilib hazırlanması üçün konstruktor sənədlərinin işlənilməsi tələb olunmayan məhsulun texniki şərtlərinin ГОСТ 2.301 üzrə A4 formatının vərəqlərində əsas yazı və əlavə qrafalar olmadan yerinə yetirilməsinə yol verilir. Bu halda:

- texniki şərtlərin işarəsi və səhifəsi hər vərəqin yuxarı sağ küncündə göstərilir;
- ГОСТ 2.104 üzrə əsas yazıda nəzərdə tutulan şəxslərin imzaları titul vərəqində göstərilir.

5.3 Titul vərəqinin aşağı sağ küncündə dövlət qeydiyyat aparən qurumun adını, qeydiyyat nömrəsini və qeydiyyat tarixini özündə əks etdirən, texniki şərtlərin dövlət qeydiyyatı şampının şəklinin yerləşdirilməsi üçün boş yer (75 × 40 mm ölçüsündə) saxlanılmalıdır.

5.4 Texniki şərtlər giriş hissəsindən və aşağıdakı ardıcılıqla yerləşdirilmiş bölmələrdən ibarət olmalıdır:

- texniki tələblər;
- təhlükəsizlik tələbləri;
- ətraf mühitin qorunması tələbləri;
- qəbul qaydaları

- nəzarət üsulları
- daşınma və saxlanma
- istismar üzrə göstərişlər
- istehsalçının zəmanəti.

5.5 İstehsalın xüsusiyyətindən və malın (işin, xidmətin) təyinatından asılı olaraq texniki şərtlərə başqa bölmələr əlavə etməyə və ya ixtisar etməyə icazə verilir.

5.6 Giriş hissədə malın (işin, xidmətin) adı, onun konstruktor sənədləri üzrə şərti işarəsi, tətbiq sahəsi, istismar şərtləri göstərilməlidir.

5.7 “Texniki tələblər” bölməsində malın (işin, xidmətin) keyfiyyət göstəricilərini və istismar xarakteristikalarını müəyyən edən tələb, norma və xarakteristikalar göstərilməlidir.

Bölmə aşağıdakı altbəndlərdən ibarət olmalıdır:

- əsas parametrlər və xarakteristikalar;
- xamma, materiallar və satın alınan mallara dair tələblər;
- komplektlik;
- markalanma;
- qablaşdırma.

5.8 “Təhlükəsizlik tələbləri” bölməsində malın (işin, xidmətin) saxlanması, daşınması, sınaqların aparılması zamanı istismarı dövründə təhlükəsizliyini təmin etmək üçün bütün icazə verilən təhlükə növlərini ehtiva edən tələbləri müəyyən edilməlidir,

Bölmədə aşağıdakı altbəndlər göstərilməlidir:

- elektrik təhlükəsizliyinə dair tələblər;
- yanğın təhlükəsizliyinə dair tələblər;
- partlayış təhlükəsizliyinə dair tələblər;
- radiasiya təhlükəsizliyinə dair tələblər;

kimyəvi maddələrin və çirkləndiricilərin, o cümlədən onların komponentlərinin icazə verilən maksimum konsentrasiyasının təsirindən müdafiəyə dair təhlükəsizlik tələbləri; və s

5.9. “Ətraf mühitin mühafizəsi” bölməsində malın (işin, xidmətin) sınaqdan keçirilməsi, saxlanması, daşınması, istismarı və utilizasiyası zamanı ətraf mühitə, insanın sağlamlığına və genetik fonduna zərərin qarşısının alınmasına dair tələblər müəyyən edilir.

Bölməyə aşağıdakıları müəyyənləşdirən göstəricilər və normalar qeyd edilməlidir:

- ətraf mühitə buraxıla bilən (səviyyə və müddət üzrə) kimyəvi, mexaniki, radiasiya, elektromaqnit, istilik və bioloji təsirlərə dair tələblər;
- ətraf mühit obyektlərinin (su mühiti, atmosfer havası, torpaq, yerin təki, flora, monosfer və s.) çirkləndiricilərin, zəhərli maddələrin təsirinə qarşı dayanıqlığına dair tələblər;
- təhlükəli məhsulların və tullantıların utilizasiyasına və saxlanma yerlərinə dair tələblər və s.

5.10 “Qəbul qaydaları” bölməsində məhsula nəzarət, istehsalçı müəssisənin texniki nəzarət orqanı və istehlakçı (sifarişçi) tərəfindən məhsulun təhvil və qəbul qaydaları və ardıcılığı göstərilməlidir.

Məmulatın xarakterindən asılı olaraq bölmədə sınaq proqramları və metodları müəyyən edilməli, eləcə də sınağı aparılmış məmulatın sonrakı istifadəsi qaydası və təkrar sınaq üçün nümunələrin seçilməsi və saxlanması zəruriyyəti göstərilməlidir.

5.11 “Nəzarət metodları” bölməsində “Qəbul qaydaları” bölməsində nəzərdə tutulmuş məhsulun yoxlanılmalı olan parametrlərinin, normalarının, tələb və xarakteristikalarının nəzarət metodları, proqramları və nəzarət rejimləri (sınaq, ölçü, analiz) göstərilməlidir. Ölçmənin aparılma üsullarına dair standart mövcud olmadıqda metodika işlənilib hazırlanır və müvafiq qaydada təsdiq edilir.

5.12 “Daşınma və saxlanma” bölməsində məmulatın saxlanması və daşınması zamanı təhlükəsizliyin təmin edilməsi üzrə tələblər müəyyənləşdirilir.

5.13 “İstismar üzrə göstərişlər” bölməsində məmulatın utilizasiya üçün hazırlanması və göndərilməsi üzrə tədbirlər və utilizasiya metodları göstərilir.

5.14 “İstehsalçının zəmanəti” bölməsində zəmanət müddəti göstərilir. Zəmanət müddətinin vaxtı qüvvədə olan qanunvericiliyin tələbləri nəzərə alınmaqla müəyyən edilir.

5.15 Əgər mala şamil olunmuş ayrı-ayrı tələblər texniki rəqlamentlərdə və ya dövlət standartlarında müəyyən edilibsə, bu tələblər texniki şərtlərə təkrar olaraq daxil edilmir və texniki şərtlərin müvafiq bölmələrində müvafiq bəndlərinə istinadlar verilir. Texniki şərtlərdə müəssisə standartlarına istinadlara yol verilmir.

5.16 Texniki şərtlərdə müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən təsdiq olunmuş təlimatlara, qaydalara, attestasiyadan keçmiş sınaq metodlarına, sınaq proqramlarına istinadlara yol verilir (sənədin əsas məzmunu və onu təsdiq edən orqanın adı

göstərilməklə “Bibliografiya”-da istifadə edilən mənbələrin siyahısı üzrə kvadrat şəkilli mötərizədə cədvəl üzrə nömrələri verilmək şərtilə).

5.170Bircins məhsul qruplarına dair texniki şərtlərin tərtibi bu standartın tələblərinə uyğun olmalıdır.

İstehsalı üçün konstrüktor sənədləri işlənib hazırlanan məhsulun texniki şərtlər ГОСТ 2.113 üzrə tərtib edilir.

5.18 Yeyinti məhsullarına dair texniki şərtlərin məzmununa olan xüsusi tələblər Əlavə A-da göstərilmişdir.

6 TEXNİKİ ŞƏRTLƏRİN RAZILAŞDIRILMASI VƏ TƏSDİQİ QAYDALARI

6.1 Texniki şərtlərin layihələrinin aidiyyəti təşkilatlar və müəssisələrlə razılaşdırılmasının zəruriliyi məhsulun hazırlanmasına dair texniki tapşırıqla və ya onu əvəz edən sənədlə, onlar olmadıqda isə qüvvədə olan qanunvericilik aktlarına uyğun olaraq layihəçi tərəfindən müəyyən olunur.

6.2 Müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının səlahiyyətlərinə aid olan texniki şərtlərin layihələri aidiyyəti qurumlarla razılaşdırılmalıdır.

6.3 Hazırlanan məhsula dair texniki şərtlərdə texniki rəqlamentlərlə qarşılıqlı əlaqəsi olan Azərbaycan Respublikasının dövlət standartları mövcuddursa və texniki şərtlərdə onlara istinad edilirsə, onda texniki şərtlərin layihələrinin müvafiq qurumlarla razılaşdırılmasına ehtiyac duyulmur.

6.4 Razılaşdırılmaya təqdim olunan texniki şərtlərin layihələrinə baxılması, razılaşdırılan təşkilata daxil olduğu tarixindən etibarən 15 iş gününü keçməməlidir.

6.5 Texniki şərtlərin layihəsi razılaşdırılmaya hüquqi şəxsin rəhbəri (rəhbər müavini) və ya fiziki şəxs tərəfindən imzalanmış məktubla təqdim edilir.

6.6 Texniki şərtlərin razılaşdırılması razılaşdırılan təşkilatın rəhbərinin (rəhbər müavininin) titul vərəqində “Razılaşdırılıb” qri fi altındaki imzası ilə təsdiqlənir. “İradlarla razılaşdırılıb” yazısına icazə verilmir.

6.7 Texniki şərtləri hüquqi şəxsin rəhbəri (rəhbər müavini) və ya fiziki şəxs titul və rəqəndə “Təsdiq edirəm” qri fi altında imzasını qoymaqla təsdiq edir.

6.8 Təsdiq edən və razılaşıdırılan imzalar möhürlə təsdiqlənməlidir.

7 TEXNİKİ ŞƏRTLƏRİN İŞARƏLƏNMƏSİ

7.1 Texniki şərtlərə işarələri layihəçi verir. İşarələnmə aşağıdakılardan ibarətdir:

- normativ sənədin növünün indeksi – TŞ;
 - Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq hər fi kodu – AZ;
 - vergi ödəyicisinin (hüquqi şəxs və fərdi sahibkarın) eyniləşdirmə nömrəsi (VÖEN);
 - ayırıcı işarə – nöqtə;
 - hüquqi şəxs və ya fiziki şəxsin qeydiyyat sıra nömrəsi (üç işarəli);
 - ayırıcı işarə – tire;
 - təsdiq olunduğu il (dörd rəqəmli)
- Misal – TŞ AZ 1001955030.015-2022

7.2 Konstruktor sənədlərinin tərkibində işlənilib hazırlanan texniki şərtlərə işarələrin verilməsi GOST 2.201 üzrə yerinə yetirilir.

8 TEXNİKİ ŞƏRTLƏRİN EKSPERTİZASI, ONLARA DƏYİŞİKLİK EDİLMƏSİ, YENİDƏN BAXILMASI VƏ LƏĞVİ QAYDALARI

8.1 Hüquqi və ya fiziki şəxs onun qüvvədə olma müddətinin bitməsinə ən azı altı ay qalmış texniki şərtlərin qüvvədə olma müddətinin uzadılmasını nəzərdə tutan bildiriş hazırlayır və onu milli standartlaşdırma qurumuna göndərir. Bu halda hüquqi və ya fiziki şəxs məhsulun işlənilib hazırlanması, istehsalı, istismarı (istifadəsi), saxlanması, daşınması, realizə edilməsi və utilləşdirilməsi və ya xidmətlərin göstərilməsi proseslərində baş verən dəyişiklikləri nəzərə alaraq texniki şərtlərin müasir elmi -texniki səviyyəyə və qüvvədə olan normativ sənədlərə uyğunluğunun yoxlanılmasını həyata keçirir.

8.2 Təsərrüfat subyektləri bildirişi GOST 2.503 üzrə və bu standartın tələblərinə müvafiq olaraq tərtib edir.

İstehsalı üçün konstruktör sənədləri hazırlanmayan məhsulun texniki şərtlərində dəyişikliklər edilməsi haqqında bildirişin ГOCT 2.301 üzrə A4 formatlı vərəqlərdə əsas yazısız və əlavə qrafaları olmadan rəsmiləşdirilməsinə yol verilir.

Texniki şərtlərə vərəqlərin dəyişdirilməsi, yeni əlavə vərəqlərin daxil edilməsi və ya titullu vərəqindən başqa, bəzi vərəqlərin çıxarılması yolu ilə dəyişikliklər edilir. Texniki şərtlərin titullu vərəqində dəyişikliklərin edilməsi əlyazma və ya elektron yazı vasitəsilə zəruri düzəlişlərin daxil edilməsi ilə həyata keçirilir.

Əsas yazı olan vərəqdə vərəqlərin ümumi sayının və (və ya) literin dəyişdirilməsi ilə bağlı dəyişikliklər əlyazma və ya elektron formada daxil edilir.

8.3 Bildirişlər texniki şərtlər üçün müəyyən edilən qaydada razılaşıdırılır və təsdiq edilir. Təsdiq edən və razılaşıdırılan imzalar bildirişin birinci vərəqi olan titullu vərəqində yerləşdirilir. Bu vərəq bildirişin vərəqlərinin ümumi sayına daxil edilir.

8.4 Razılaşıdıran təşkilatların səlahiyyətlərinə dair tələblərə aid edilməyən bildirişlərin təsərrüfat subyekti rəhbərləri (rəhbər müavini) texniki şərtləri razılaşıdıran təşkilatlarla razılaşıdırmadan təsdiq edir.

8.5 Texniki şərtlərin qüvvədə olma müddətinin uzadılmasına dair bildirişdə “Texniki şərtlərin qüvvədə olma müddəti (tarix)-dək uzadılsın” yazısı olmalıdır.

8.6 Texniki şərtlərin qüvvədə olma müddətinin uzadılması ilə bağlı milli standartlaşdırma qurumuna bildiriş təqdim edilmədiyi halda texniki şərtlər 5 il tamam olduqdan sonra qüvvədən düşmüş hesab olunur.

9 DÖVLƏT QEYDİYYATI VƏ QEYDİYYATA ALINMIŞ TEXNİKİ ŞƏRTLƏR HAQQINDA İNFORMASIYA

9.1 Bu standartın tələblərinə uyğun rəsmiləşdirilmiş, razılaşıdırılmış və təsdiq olunmuş məhsula dair texniki şərtlər və bildirişlər, eləcə də digər ölkələrin hüquqi və ya fiziki şəxslərin əslini saxladığı texniki şərtlər qeydiyyatdan keçirilməlidir.

9.2 Aşağıdakılara dair texniki şərtlər (bildirişlər) dövlət qeydiyyatından keçmirlər:

- Azərbaycan Respublikasının ərazisində qüvvədə olmayan normativ sənədlərə istinad edildiyi halda;

- xammal, material, yarımfabrikatların texnoloji sənaye və məişət tullantıları;
- vahid məmulatlar;

9.3 Texniki şərtlərin dövlət qeydiyyatına alınmasını milli standartlaşdırma qurumu tərəfindən həyata keçirir.

Dövlət qeydiyyatı üçün aşağıdakı sənədlər və məlumatlar təqdim edilir:

- müraciət məktubu;
- bölmə 6 üzrə razılaşdırılmış və təsdiq edilmiş texniki şərtlərin (bildirişlərin) əsli, üç nüsxədə;
- Əlavə B-yə uyğun tərtib olunmuş məhsulun kataloq vərəqi. Əgər texniki şərtlərə edilən dəyişiklik əvvəllər qeydiyyatdan keçmiş məhsulun kataloq vərəqinin rekvizitlərinin məzmununa toxunmursa, bildiriş qeydiyyata məhsulun kataloq vərəqi olmadan təqdim edilir;
- ilk dəfə işlənib hazırlanan texniki şərtlər üçün məhsulun təcrübə nümunəsinin (təcrübə partiyasının) qəbul sınağı aktı;
- müvafiq orqanların razılaşdırılma məktublarının surəti (texniki şərtlərin məktubla razılaşdırılması zamanı);
- yeyinti məhsullarına dair texniki şərtlər üçün əlavə olaraq müvafiq qaydada təsdiq olunmuş reseptura;
- sınaqdan və qeydiyyatdan keçirilmiş pestisidlərin, bioloji preparatlar və aqrokimyəvi maddələrin sınaq tədqiqat işlərinin nəticəsi;
- texniki sənədlər;
- texniki pasport;
- işçi cizgilər;
- VÖEN;

Qeyd: Texniki şərtlərdə qeyd olunan göstəricilərin yoxlanılması məqsədi ilə məhsulun və xammalın sınaq protokolları və sertifikatları tələb oluna bilər.

9.4 Texniki şərtlər qəbul edildiyi tarixdən 1 (bir) ay müddətində milli standartlaşdırma qurumuna göndərilir. Milli standartlaşdırma qurumu texniki şərtlər daxil olduğu gündən 15 (on beş) iş günü müddətində onun "Standartlaşdırma haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa və müvafiq sahədə mövcud olan texniki rəqlamentlərin və qüvvədə olan standartlaşdırma üzrə normativ sənədlərin tələblərinə uyğun olub-olmaması barədə qərar qəbul edir. Müsbət qərar qəbul edildiyi təqdirdə

Texniki şərtlərin (bildirişlərin) titul vərəqinin aşağı sağ küncündə qeydiyyat tarixi və nömrəsi olan dövlət qeydiyyatına alındığı barədə şamp vurulur və texniki şərtlərin (bildirişlərin) bir nüsxəsi texniki şərtləri təsdiq edən müəssisəyə qaytarılır, iki nüsxəsi standartlaşdırma üzrə dövlət fonduna daxil edilir.

9.5 Qeydiyyatdan keçmiş texniki şərtlər (bildirişlər) və dövlət qeydiyyatı ləğv olunmuş texniki şərtlər haqqında informasiya milli standartlaşdırma qurumunun rəsmi nəşrlərində dərc olunur.

9.7 Texniki şərtlərin dövlət qeydiyyatından imtina olunduqda bu barədə 5 iş günü müddətində müraciət etmiş şəxsə imtinanın səbəbləri dəqiq göstərilməklə məlumat verilir.

LAYIHƏ

Əlavə A

(məcburi)

Yeyinti və kənd təsərrüfatı məhsullarına dair texniki şərtlərin məzmununa olan xüsusi tələblər

1 Tətbiq sahəsinə olan tələblər

1.1 “Tətbiq sahəsi” bölməsində texniki şərtlərin aid olduğu məhsulun adı, onun təyinatı, lazım olduqda əlavə fərqləndirici xüsusiyyətləri (texnoloji, fiziki, istehlak və s.) göstərməlidir.

1.2 Bölmə bu sözlərlə başlanmalıdır: “Bu texniki şərtlər _____ şamil olunur.

Bu zaman məhsulun istifadəsi üzrə təyinatı göstərməlidir: yeyinti və kənd təsərrüfatı sahələrində istifadəsi üçün, ictimai iaşə müəssisələrində sonrakı emal üçün, sənaye müəssisələrində sonrakı emal üçün və s.

2 Keyfiyyətə və təhlükəsizliyə dair tələblər

2.1 Texniki şərtlərin “Keyfiyyətə və təhlükəsizliyə dair tələblər” bölməsində hər bir konkret yeyinti və kənd təsərrüfatı məhsulunun keyfiyyət və təhlükəsizlik göstəricilərini müəyyən edən tələblər göstərməlidir.

Bölmə bu sözlərlə başlanmalıdır: “ _____
Məhsulun adı

bu texniki şərtlərin tələblərinə uyğun olmalı və sanitar (fitosanitar və baytarlıq) norma və qaydalara riayət etməklə, reseptura¹ (resepturalar) və texnoloji təlimat üzrə hazırlanmalıdır.

¹ resepturanın işlənməsinə ehtiyac olmadığı və ya verilmiş yeyinti məhsulunun resepturası texnoloji təlimata daxil edildiyi hallar istisna olmaqla

2.2 Texniki şərtlərin bu bölməsində yeyinti və kənd təsərrüfatı məhsulunun əsas istehlak xarakteristikası (xüsusiyyətləri) göstərilir və onun keyfiyyət və təhlükəsizlik tələblərini, o cümlədən aşağıdakıları müəyyən edir.

- formanı, ölçünü, kütləni;
- orqanoleptik göstəriciləri;
- fiziki və kimyəvi göstəriciləri;
- sanitariya, fitosanitariya və ya baytarlıq tələblərini;
- xammala olan tələbləri (haradakı, bir qayda olaraq ayrıca yarımbölmə kimi göstərilir);

2.3 Texniki şərtlərdə forma, ölçü və kütlə o hallarda göstərilir ki, məhsul forma, ölçü və (və ya) kütlə ilə xarakterizə olunur.

2.4 Məhsulun orqanoleptik göstəricilərinə olan tələblər (xarici görünüşü, dadı, iy, rəngi, qatılığı və s.) bir qayda olaraq cədvəl şəklində, göstəricilərin adı və onların xarakteristikalarının təsvirini daxil etməklə göstərilir.

2.5 Fiziki -kimyəvi, mikrobioloji və toksikoloji göstəricilər cədvəl şəklində, göstəricilərin adı və onların norma göstəriciləri daxil edilməklə göstərilir.

2.6 Fiziki- kimyəvi, mikrobioloji, toksikoloji və orqanoleptik göstəriciləri, ümumi sayı çox olmadıqda bir cədvəldə göstərilməsinə icazə verilir.

2.7 Yeyinti və kənd təsərrüfatı məhsullarına dair gigiyenik tələblər Azərbaycan Respublikası Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi tərəfindən təsdiq olunan və yeyinti və kənd təsərrüfatı məhsullarına şamil edilən sanitariya norma və qaydalara uyğun olaraq göstərilir.

Əgər konkret yeyinti və kənd təsərrüfatı məhsullarına dair gigiyenik tələblər birbaşa bu sənəddə reqlamentləşdirilmişdirsə, onda ona istinad zamanı mötərizədə müvafiq bəndin işarəsi göstərilir. Qalan hallarda bu sənədə bütünlüklə istinad edilir. Bu zaman yazılır: “ _____ ” tərkibindəki toksiki elementlərin,

məhsulun adı

mitoksinlərin, nitratların, pestisidlərin radionuklidlərin miqdarı Azərbaycan Respublikası Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi tərəfindən müəyyən edilən Sanitariya-epidemioloji qaydalar və normativlər” ilə müəyyən edilmiş yol verilən hədlərdən yüksək olmamalıdır.

2.8 Texniki şərtlərin “Xammala dair tələblər” bölməsində məhsulun istehsalında istifadə edilən ərzaqlara olan tələblər bütün xammala, yəni istehsal edilən məhsulda istifadə edilən yeyinti məhsullarına şamil olunur.

Qeyd: Əgər Texniki şərtlər müəssisə tərəfindən yeyinti məhsulunun yalnız istehlak tarasının qablaşdırılmasına aiddirsə (yəni qablaşdırılan məhsul başqa müəssisə tərəfindən istehsal edilib və ya idxal edilibsə), həmin bölmə “Qablaşdırılan məhsula dair tələblər” adlandırılır.

2.8.1 Hər bir növ xammal üçün tələbləri bir və ya bir neçə üsulda birləşdirərək ifadə etmək olar:

- xammalın istehsalı və (və ya) eyniləşdirilməsində dövlət standartına istinad etməklə;
- xammalın normativ (texniki) sənədlərinə əsasən bilavasitə xarakteristikasının ifadə olunması ilə.

2.8.2 Standartlaşdırma üzrə normativ sənədlərə bu standartın 4.5 bəndinə əsasən istinad edilir. Xammalın xarakterizə edilməsi üçün onun tam adı, onun təhlükəsizliyini və keyfiyyətini əks etdirən əsas göstəriciləri göstərilir.

Qeyd: Xammala dair tələbləri müəyyənləşdirərkən bir və ya bir neçə sənədlərə istinad edildikdə başqa sənədlərlə hazırlanan analogi xammaldan istifadə edilməsi məhdudlaşdırılır.

3 Markalanmaya dair tələblər

3.1 Texniki şərtlərin “Markalanma” bölməsində yeyinti və kənd təsərrüfatı məhsullarının markalanması aşağıdakı tələblər daxil edilməklə müəyyənləşdirilir:

- markalanmanın vurulduğu yer (qablaşdırmada, etikətdə, yarılkda və ya əlavə vərəqədə və s.);

- markalanmanın aparılma üsulu (tipografik möhürlə, ştempel üsulu ilə, basma üsuli ilə və s.)

- markalamanın məzmunu.

4 Qablaşdırmaya dair tələblər

4.1 “Qablaşdırma” bölməsində yeyinti və kənd təsərrüfatı məhsullarının daşınma, saxlanma vərelizasiya zamanı keyfiyyət və təhlükəsizliyini təmin edən qablaşdırma materiallarına və qablaşdırma üsullarına olan tələblər müəyyən edilir.

Qablaşdırmada istifadə edilən materiallara dair tələblər qanunvericiliklə və qüvvədə olan normativ sənədlərdə nəzərdə tutulmuş tələblərə cavab verməlidir.

Bölmədə aşağıdakı tələblər müəyyənləşdirilir :

- yeyinti və kənd təsərrüfatı məhsulları ilə təmasda olan istehlak tarasına və qablaşdırma materiallarına;

- qablaşdırma zamanı istifadə edilən köməkçi materiallara;

- istifadə edilən vasitələr göstərilməklə məhsulun qablaşdırmaya hazırlanmasına;

- qablaşdırma üsuluna (vakuum altında, germetik qablaşdırma, germetik qapama);

- nəqliyyat tarasına, o cümlədən təkrar istifadə edilə bilən;

- məhsulların nəqliyyat tarasına yerləşdirilməsinə, həcminə və yığılma üsuluna;

- qablaşdırma zamanı taraya qoyulan sənədlərin siyahısına və lazım gəldikdə onun qablaşdırma üsuluna.

4.2 İstehlak və nəqliyyat taralarına və onların hazırlanmasında istifadə edilən materialların, yeyinti və kənd təsərrüfatı məhsulları ilə kontaktı zamanı təhlükəsizliyini təyin edərkən, onların təhlükəsizliyini təsdiq edən normativ sənədlərin tələbləri göstərməlidir.

5 Qəbul qaydalarına dair tələblər

5.1 “Qəbul qaydaları” bölməsində yeyinti məhsullarının bu texniki şərtlərdə verilmiş keyfiyyət və təhlükəsizliyə, qablaşdırılma və markalanmaya olan tələblərinə uyğunluğuna nəzarət in aparılma qaydasını və dövriliyini müəyyən edir.

5.2 Məhsullara nəzarət qaydaları, məhsulların təqdimetmə qayda və şərtləri və qəbulu, qəbula hazırlanmasının vacibliyi, eləcədə qəbula verilən məhsul partiyasının həcmi qüvvədə olan dövlət standartları əsasında müəyyən olunur.

5.3 Konkret yeyinti və kənd təsərrüfatı məhsulları üçün müəyyən olunmuş qaydada təsdiq olunmuş qəbul qaydaları olmadıqda, bu bölmədə məhsulun qəbuluna olan tələblər müəyyən edilir, qəbula verilən məhsul partiyasının həcmnin təyini verilir və qəbulun nəticələrinin rəsmiləşdirilməsi qaydaları göstərilir.

Qeyd: Partiya dedikdə, istənilən miqdarda eyni adlı (növlü), eyni cür qabalşdırılan, eyni tarixdə və eyni növbədə hazırlanan, eyni vaxtda qəbul -təhvilə verilməsi nəzərdə tutulan və keyfiyyət üzrə bir sənəd tərtib olunan yeyinti və kənd təsərrüfatı məhsulları nəzərdə tutulur.

5.4 Emal olunmuş yeyinti məhsullarının təhlükəsizlik göstəriciləri üzrə istehsal nəzarətinin qaydaları və dövriliyi sanitariya norma və qaydları ilə və dövlət standartlarının tələbləri ilə müəyyən olunur.

5.5 Texniki şərtlərin yenidən baxılması dair tələbləri müəyyən edildikdə bu yoxlamaların dövriliyi, nəzarətin növü və planı, nəzarət olunan göstəricilərin siyahısı və Texniki şərtlərin digər tələblərin yerinə yetirilməsi ardıcılığı, lazım gəldikdə, onlardan imtina imkanları göstərilir. Eyni zamanda sınaq nəticələrinin tanınması, onların qeydiyyat qaydalarının və dövrü yoxlamaların nəticələrin rəsmiyyətləşdirilməsi kriteriyaları göstərilir.

5.6 Texniki şərtlərdə tipin sınaqları üçün tələbləri müəyyən edərkən, bu sınaqların keçirilməsinə zəruriyyət yaranması halları göstərilir, tipin sınaqların aparılması proqramı hazırlanır, nümunələrin (probların) götürülməsi üsulları, və qiymətləndirmə kriteriyaları və nəticələrin rəsmiyyətləşdirilməsi müəyyən olunur.

5.7 Yeyinti və kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçısı tərəfindən (qəbul nəticələri əsasında) Texniki şərtlərdə göstərilən yeyinti məhsullarının hər bir partiyasının keyfiyyətinə və təhlükəsizliyinə uyğunluğunu təstiq edən sənəd tərtib edir

6 Nəzarət üsullarına dair tələblər

6.1 Texniki şərtlərin müvafiq bölməsində müəyyən edilən nəzarət üsulları yeyinti və kənd təsərrüfatı məhsullarının həmin texniki şərtlərdə göstərilən keyfiyyətinə, təhlükəsizliyinə, qablaşdırmaya, markalanmaya və saxlanmaya dair tələblərə uyğunluğuna hərtərəfli və obyektiv yoxlanmasını təmin etməlidir.

6.2 Əgər nəzarət (sınaq, təyin, ölçü, analiz) üsulu dövlət standartında və ya sınaq üsulu üzrə metodik göstərişlərdə müəyyən olunmuşdursa həmin sənədə istinad olunur. Əgər həmin sənəddə bir neçə üsul göstərilmişdirsə istinad zamanı sənədin işarəsindən sonra mötərizədə ən münasib üsul göstərilən bölmənin (yarımbölmənin) nömrəsi göstərilməlidir*. Digər hallarda nəzarət (sınaq, analiz, təyin) üsullarına dair tələblər ГОСТ Р 8.563 uyğun Texniki şərtlər də müəyyən edilir.

* Belə göstərişin olmaması həmin sənəddə göstərilən bütün üsulların eyni dərəcədə münasib olduğunu bildirir.

6.3 Texniki şərtlərdə müəyyən olunan nəzarət (sınaq, analiz, təyin) üsulları obyektiv, dəqiq olmalıdır, verilən nəticələri təmin etməlidir, aydın və kifayət qədər ətraflı izah olunmalıdır.

Hər bir üsul üçün onun mahiyyəti açıqlanır və lazım olduqda təhlükəsizlik tələbləri göstərilir, sonradan aşağıdakılar müəyyən edilir:

- nəzarətin aparılması üçün hazırlıq qaydası;
- nəzarətin aparılması qaydası;
- nəzarət nəticələrinin işlənməsi qaydası;
- nəzarət nəticələrinin rəsmiləşdirilməsi qaydası;
- həmin nəzarət üsulunun yol verilən xətası.

6.4 Nəzarət (ölçü) (risklərin müəyyənləşdirilməsi, qiymətləndirilməsi və idarə olunması) vasitələrinə, aparatlara, materiallara, reaktivlərə, məhlullara və köməkçi qurğulara dair tələblərin müəyyənləşdirilməsi zamanı lazımi avadanlıqların (sınaq qurğuları, cihazlar, aparatlar, ləvazimatlar, alətlər və s.) və istifadə olunan materialların (reaktivlər, məhlullar) siyahısı verilir.

Avadanlıqlara (sınaq qurğuları, cihazlar, aparatlar, ləvazimatlar, alətlər və s.) və (və/ya) istifadə olunan materiallara (reaktivlər, məhlullar) dair tələblərin konkretləşdirilməsinə zərurət olduqda onların markalarının, tiplərinin və s. şərti işarəsi verilir, sınaq (ölçmə, analiz, təyin) nəticələrinin müqayisə edilməsi və lazımi dəqiqliyin təmin edilməsi üçün riayət olunması vacib olan dəqiqlik sinfi, ölçü diapazonu və digər xarakteristikalar göstərilir.

Qeyri-standart avadanlıqların (sınaq qurğularının, cihazların, aparatların, alətlərin, ləvazimatların və s.), materialların (reaktivlərin, məhlulların) istifadəsinə zərurət olduqda

Texniki şərtlərin mətnində və ya əlavəsində həmin avadanlıqların (materialların, reaktivlərin) əsas texniki xarakteristikaları verilir, tələb olunan dəqiqlik ilə nəzarətin təmin olunması üçün zəruri olan ölçü diapazonu, sisteməlik xəta və digər xarakteristikalar, o cümlədən müxtəlif struktur və funksional sxemlər və cizgilər, materialların texniki təsvirləri və ya reaktivlərin resepturaları, lazım olduqda reaktivlərin hazırlanmasına dair tələblər göstərilir.

6.5 Məhsulun sınaqlarının aparılmasına (tərkibinin analizi) dair qaydaların təsviri zamanı əməliyyatlara, həmçinin nümunələrin seçilməsinin yeri və üsulu, onların sayı, həcmi və ya çəkisi, lazım olduqda isə saxlanma şərtləri və (və ya) daşınma, uçot qaydasına dair hərətfli tələblər təyin olunur.

Lazım olduqda bu sınaqların və ya analizlərin aparılması üçün istifadə olunan cihazların, aparatların və ya digər avadanlıqların yerinə və ya birləşməsinə aid sxemlər göstərilməlidir.

6.6 Nəzarətin (sınaqlar, ölçmələr, analizlər) aparılmasına dair qaydaların təsviri zamanı onların qiymətlərinin yol verilən həddlərini nəzərə almaqla nəzarətin şərtləri təyin olunur, aparılan əməliyyatların ardıcılığı (bu ardıcılıq nəzarət nəticələrinə təsir göstərdiyi təqdirdə) göstərilir, digər əməliyyatların ətraflı təsviri göstərilir.

6.7 Nəzarət nəticələrinin işlənməsinə dair qaydaların təsviri zamanı hesablama düsturları göstərilir.

6.8 Nəzarət nəticələrinin tərtibatına dair tələblərin təsviri zamanı nəzarət jurnallarına və (və ya) sınaq protokolları daxil olan təsvirin məzmunu və ardıcılığına dair tələblər müəyyən edilir.

6.9 Nəzarət üsulunun (ölçmələr) dəqiqliyinə dair tələblərin təsviri zamanı üsulun yol verilən xətalrı, hesablamaların dəqiqliyi və verilənlərin yuvarlaqlandırma dərəcəsi göstərilir və həmçinin bu üsulla təmin olunan nəticələrin yenidən hasil edilməsi və təkrarlanmasına dair verilənlər göstərilir.

6.10 Nəzarət üsulunun tətbiqi zamanı personalın həyat və sağlamlığına həqiqi və potensial təhlükəsi və maddi zərərin və (və ya) ətraf mühitə zərərin dəymə ehtimalı olduqda bu üsulun təhlükəsizliyinə dair tələblər müəyyən edilir.

6.11 Zərurət yarandığı hallarda müxtəlif dövlət standartlarına və digər sənədlərə istinad etməklə Texniki şərtlərdə bir göstəriciyə dair iki və daha çox sınaq üsulu (sınaqlar, ölçmələr, analizlər) təyin oluna bilər. Belə olduqda göstərilməlidir ki, bu üsulların tətbiqi nəticəsində alınmış sınaq nəticələrinin müqayisə edilməsi təmin olunur. Dövlət standartında müəyyən olunmuş bir göstəricinin sınaq üsulları tam qarşılıqlı əvəzedici olmadığı təqdirdə onların fərqləri və (və ya) xüsusiyyətləri göstərilir. Bu halda nəzarət -arbitraj üsulu kimi istifadə olunması zəruri olan nəzarət üsulu göstərilir.

Müxtəlif nəzarət üsullarına dair tələblər üst-üstə düşdükdə ancaq birinci üsula dair bütün tələblərin təsviri göstərilir, digər üsulların təsvirində isə birinci üsul üçün müəyyən edilmiş tələblərə dair istinadlar göstərilir.

7 DAŞINMA VƏ SAXLANILMA QAYDALARINA DAİR TƏLƏBLƏR

7.1 Texniki şərtlərin “Daşınma və saxlanma qaydaları” bölməsində daşınma və saxlanılma zamanı yeyinti və kənd təsərrüfatı məhsullarının saxlanmasına dair tələblər müəyyən edilir. Bu halda məhsulun daşınma və saxlanmasına dair tələbləri müəyyənləşdirən normativ sənədə dair istinadlar göstərilməlidir.

Belə normativ sənəd olmadıqda bu bölmədə daşınma və saxlanma zamanı məhsulun keyfiyyətinin saxlanılmasına və təhlükəsizliyinə dair tələblər müəyyən edilir.

7.2 Bu bölmədə nəqliyyat vasitəsinin növləri (avtomobil, dəmir yolu, hava) və vasitəsi (bağlı və açıq vaqonlar, avtomobillərin banları, soyuducular, sisternlər, gəmilərin anbarları və ya göyertələri və s.), örtülmə vasitələri və həmçinin məhsulun xüsusi nəqliyyat vasitəsi ilə daşınmasına dair tələblər göstərilir. Daşınma zamanı ehtimal olunan mexaniki təsirlərin (iqlim şərtləri, temperatur, rütubətlik və s.), yeyinti və kənd təsərrüfatı məhsullarının daşınmasına dair xüsusi tələblərin (yükləmə və boşaltma zamanı zərbədən qorunması, nəqliyyat vasitələrində yeyinti məhsullarının qablaşdırma qaydası, daşınmadan sonra yeyinti məhsullarının istifadə qaydası, həmçinin daşınmadan sonra onların mənfi temperatur şəraitində saxlanılması) göstərilməsi tövsiyə olunur.

7.3 Texniki şərtlərin “Daşınma və saxlanma” bölməsində və ya “Saxlanma qaydaları” yarım bölməsində konkret yeyinti məhsullarının saxlanmasını təmin edən qaydalar göstərilir, o cümlədən, saxlanma yeri üçün tələblər (talvar,bağlı anbar, isidilən otaq və s.) və (ya) xüsusi saxlanma şərtləri (buz dolabı, soyuducu), məhsulların xarici

təsirdən qorunması (birbaşa günəş şuaları, nəmişlik və s.), saxlanmasının hərərət rejimi. Bundan əlavə məhsulların düzülüş qaydaları və tez xərab olan məhsullar üçün xüsusi saxlanma qaydaları (lazım gəldikdə) göstərilir.

7.4 Texniki şərtlərin yeyinti məhsulları üçün yararlıq müddəti müəyyən olunur.

7.5 Yeyinti məhsullarının saxlanma qaydaları aşağıdakı ardıcılıqla göstərilir:

- saxlanma şəraiti;
- saxlanma müddəti;
- xüsusi saxlanma müddəti (lazım gəldikdə).

Saxlanma müddəti məhsulun yararlıq müddətinin və saxlanma şəraitinin əsasında təyin olunur.

LAYIHƏ

Əlavə B

(məcburi)

Məhsulun kataloq vərəqi

Qrup	01		Qeydiyyat sayı	02	
Məhsulun MNT kodu	03				
Məhsulun MKC kodu	04				
TŞ üzrə məhsulun adı	05				
TŞ üzrə məhsulun işarəsi	06				
TŞ-in işarəsi (əvəzinə)	07				
TŞ-in adı	08				
İstehsalçı müəssisənin VOEN-i	09				
İstehsalçı müəssisənin adı	10				
İstehsalçı müəssisənin ünvanı	11				
Telefon (fax):	12		E-mail:	13	
Hüquqi şəxs və ya fiziki şəxsin adı	14				
Hüquqi şəxs və ya fiziki şəxsin ünvanı	15				

LAYIHƏ

Biblioqrafiya

[1] 1587-VQ sayılı 17 may 2019-cu il tarixli "Standartlaşdırma haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu.

LAYIHƏ

Əsas sözlər: texniki şərtlər, işlənilib hazırlanma, razılaşdırma, təsdiq etmə, ekspertiza, yenidən baxılma, işarələnmə, dövlət qeydiyyatı, dəyişikliklər haqqında bildiriş, kataloq vərəqi

LAYIHƏ

Rəsmi nəşr
“Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutu”
Publik hüquqi şəxs

AZS 1.3-2022
Azərbaycan Respublikasının dövlət standartlaşdırma sistemi. Texniki şərtlərin razılaşdırılması, təsdiqi və qeydiyyatı qaydaları